

RGW Ročławski Graczyk i Wspólnicy Adwokacka Spółka Jawna

Audytyt prawnokarny

- **diagnostyka zarządzania przedsiębiorstwem
w zakresie odpowiedzialności karnej**

**18 marca 2014 r.
Śniadanie tematyczne**

Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu

- **Oszustwo (art. 286 KK)**
 - **Nadużycie zaufania (art. 296 KK)**
 - **Pranie brudnych pieniędzy (art. 299 KK)**
- **Utrudnianie przetargu publicznego (art. 305 KK)**

Statystyka skazań w I instancji za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu w 2012 r.

łączna liczba skazań:	938
pozbawienie wolności:	821
ograniczenie wolności:	25

(dane z Wydziału Statystyki i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości www.ms.gov.pl)

Statystyka wymiaru kary pozbawienia wolności przy skazaniu za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu w 2012 r.

1 miesiąc:	1
2 – 5 miesięcy:	125
6 miesięcy do roku:	531
1 rok – 2 lata:	159
2 – 5 lat:	4

(dane z Wydziału Statystyki i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości www.ms.gov.pl)

Przestępstwo oszustwa

(Art. 286 Kodeksu Karnego)

Art. 286. § 1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto żąda korzyści majątkowej w zamian za zwrot bezprawnie zabranej rzeczy.

§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 4. Jeżeli czyn określony w § 1-3 popełniono na szkodę osoby najbliższej, ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Statystyka skazań w I instancji za przestępstwo oszustwa (art. 286 KK) w 2012 r.

łącna liczba skazań:	26.830
pozbawienie wolności:	24.981
ograniczenie wolności:	734
grzywna samoistna:	1.100

(dane z Wydziału Statystyki i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości www.ms.gov.pl)

Statystyka wymiaru kary pozbawienia wolności przy skazaniu za przestępstwo oszustwa (art. 286 KK) w 2012 r.

1 miesiąc:	19
2 – 5 miesięcy:	314
6 miesięcy do roku:	19.186
1 rok – 2 lata:	5.145
2 – 5 lat:	284
5 – 8 lat:	28
8 lat:	5

(dane z Wydziału Statystyki i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości www.ms.gov.pl)

Przestępstwo nadużycia zaufania (art. 296 Kodeksu Karnego)

- § 1. Kto, będąc obowiązany na podstawie przepisu ustawy, decyzji właściwego organu lub umowy do zajmowania się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą osoby fizycznej, prawnej albo jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej, przez nadużycie udzielonych mu uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku, wyrządza jej znaczną szkodę majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
- § 1a. Jeżeli sprawca, o którym mowa w § 1, przez nadużycie udzielonych mu uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku, spowoduje bezpośrednio niebezpieczeństwo wyrządzenia znacznej szkody majątkowej, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

- § 2. Jeżeli sprawca przestępstwa określonego w § 1 lub 1a działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.
- § 3. Jeżeli sprawca przestępstwa określonego w § 1 lub 2 wyrządza szkodę majątkową w wielkich rozmiarach, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.
- § 4. Jeżeli sprawca przestępstwa określonego w § 1 lub 3 działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
- § 4a. Jeżeli pokrzywdzonym nie jest Skarb Państwa, ściganie przestępstwa określonego w § 1a następuje na wniosek pokrzywdzonego.
- § 5. Nie podlega karze, kto przed wszczęciem postępowania karnego dobrowolnie naprawił w całości wyrządzoną szkodę.

Statystyka skazań w I instancji za przestępstwo nadużycia zaufania (art. 296 KK) w 2012 r.

łączna liczba skazań:	136
pozbawienie wolności:	134
2 – 5 miesięcy:	6
6 miesięcy do roku:	57
1 rok – 2 lata:	68
2 – 5 lat:	3
ograniczenie wolności:	1
grzywna samoistna:	1

(dane z Wydziału Statystyki i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości www.ms.gov.pl)

„Podejmując decyzje gospodarcze, przedsiębiorca ma obowiązek ocenić ewentualne ryzyko związane z tymi decyzjami.

Stopień przewidywanego ryzyka często ma decydujące znaczenie przy podjęciu decyzji gospodarczej.

Ponosząc odpowiedzialność prawną za podjęte decyzje, przedsiębiorca nie może bagatelizować ryzyka gospodarczego, a przeciwnie powinien być przygotowany na wszelkie niebezpieczeństwa wynikające ze specyfiki obrotu gospodarczego i być w stanie, przed podjęciem każdej decyzji, zlokalizować ewentualne źródła ryzyka.

(wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 29 lutego 2012 r. o sygn. akt II AKa 28/12)

Działaniem relewantnym z punktu widzenia odpowiedzialności karnej może być więc każda czynność prawna lub faktyczna, która może przynieść szkodę firmie. Przykładem takich zachowań może być:

- **nieuzasadnione interesem spółki oddanie w użytkowanie składnika jej majątku zamiast zawarcia umowy dzierżawy lub najmu;**
- **korzystanie ze zbędnych usług lub ustawiczne korzystanie z usług osoby niekompetentnej;**
- **udzielenie pożyczki nieoprocentowanej;**
- **zaniechanie ściągnięcia na drodze sądowej wierzytelności spółki, co doprowadziło do ich przedawnienia;**
- **udzielenie poręczenia lub gwarancji bankowej osobie, co do której władze spółki miały świadomość, że nie będzie w stanie uregulować swoich zobowiązań.**

Pojęcie „niegospodarności”

- szczególna okoliczność wyrażona w powinności zajmowania się przez sprawcę sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą pokrzywdzonego;
- naruszenie przez sprawcę-menedżera swoich kompetencji lub niedopełnienie przez niego swoich obowiązków

oraz

- wyrządzenie szkody majątkowej.

Procesowe ustalenie karalnej niegospodarności możliwe jest dopiero po pełnym uwzględnieniu szczególnych okoliczności związanych z konkretnym zachowaniem się menedżera.

Pokrzywdzony

Pokrzywdzonym może być ten przedsiębiorca, na rzecz lub w imieniu którego działa sprawca (menedżer). Wspólnicy lub kontrahenci przedsiębiorcy nie są w omawianym przypadku pokrzywdzonymi.

Penalizacji podlega zachowanie godzące jedynie w interesy spółki, a nie w interesy innych podmiotów, jak np. interesy wspólników, akcjonariuszy, kontrahentów.

Pokrzywdzony

Pewien problem pojawia się w wypadku, gdy pokrzywdzona spółka znajduje się w ramach większej struktury, np. holdingu.

Możliwe jest bowiem, iż sprawca działa na szkodę spółki, którą reprezentuje, ale jednocześnie jego działanie przynosi korzyści holdingowi jako całości.

Pomimo zasadności argumentu, iż ważny jest tzw. "*big picture*", z punktu widzenia prawa karnego działanie spółki w ramach większych struktur nie ma znaczenia dla możliwości przypisania odpowiedzialności sprawcy, tzn. przy ocenie jego odpowiedzialności należy wziąć pod uwagę jedynie relacje ze spółką, którą reprezentuje i która może być pokrzywdzona danym zachowaniem.

Niewłaściwy zarządca a odpowiedzialność podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary

Na kwestię odpowiedzialności karnej nie mają wpływu kompetencje merytoryczne zarządcy, które to kompetencje faktycznie zwiększają ryzyko naruszenia przez zarządcę swoich uprawnień i obowiązków względem przedsiębiorcy. Ryzyko te jednak jest obojętne w przypadku oceny karnoprawnej popełnienia przestępstwa z art. 296 KK.

Wina w wyborze zarządcy przez przedsiębiorcę, nie kreuje ani też nie modyfikuje karnoprawnego zawinienia zarządcy, ale ma istotne znaczenie przy ewentualnej odpowiedzialności *quasi*-karnej przedsiębiorcy jako podmiotu zbiorowego na podstawie [ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.](#)

Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary

- **Podmiotem zbiorowym jest osoba prawna oraz jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, której odrębne przepisy przyznają zdolność prawną, z wyłączeniem Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego i ich związków.**
- **Podmiotem zbiorowym jest również spółka handlowa z udziałem Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub związku takich jednostek, spółka kapitałowa w organizacji, podmiot w stanie likwidacji oraz przedsiębiorca niebędący osobą fizyczną, a także zagraniczna jednostka organizacyjna.**

Podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności za czyn zabroniony, którym jest zachowanie osoby fizycznej:

- **działającej w imieniu lub w interesie podmiotu zbiorowego w ramach uprawnienia lub obowiązku do jego reprezentowania, podejmowania w jego imieniu decyzji lub wykonywania kontroli wewnętrznej albo przy przekroczeniu tego uprawnienia lub niedopełnieniu tego obowiązku,**
 - **dopuszczonej do działania w wyniku przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez osobę działającą w imieniu lub w interesie podmiotu zbiorowego,**
 - **działającej w imieniu lub w interesie podmiotu zbiorowego, za zgodą lub wiedzą osoby działającej w imieniu lub w interesie podmiotu zbiorowego,**
 - **będącej przedsiębiorcą, który bezpośrednio współdziała z podmiotem zbiorowym w realizacji celu prawnie dopuszczalnego,**
- **jeżeli zachowanie to przyniosło lub mogło przynieść podmiotowi zbiorowemu korzyść, chociażby niemajątkową.**

Podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności, jeżeli do popełnienia czynu zabronionego doszło w następstwie:

- co najmniej braku należytej staranności w wyborze zarządcy lub co najmniej braku należytego nadzoru nad tą osobą - ze strony organu lub przedstawiciela podmiotu zbiorowego;**
- organizacji działalności podmiotu zbiorowego, która nie zapewniała uniknięcia popełnienia czynu zabronionego przez zarządcę, podczas gdy mogło je zapewnić zachowanie należytej staranności, wymaganej w danych okolicznościach, przez organ lub przedstawiciela podmiotu zbiorowego.**

Wobec podmiotu zbiorowego można orzec:

- **zakaz promocji lub reklamy prowadzonej działalności, wytwarzanych lub sprzedawanych wyrobów, świadczonych usług lub udzielanych świadczeń;**
- **zakaz korzystania z dotacji, subwencji lub innych form wsparcia finansowego środkami publicznymi;**
- **zakaz dostępu do środków m.in. pochodzących z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rybackiego;**
- **zakaz korzystania z pomocy organizacji międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem;**
- **zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne;**
- **podanie wyroku do publicznej wiadomości.**

Pranie brudnych pieniędzy

(art. 299 Kodeksu Karnego)

Definicja prania pieniędzy

„Pranie pieniędzy” polega na działaniach, których celem jest ukrycie prawdziwego pochodzenia lub rzeczywistego właściciela funduszy i umożliwienie ich bezpiecznego włączenia do legalnego obrotu gospodarczego i finansowego.

Środki i inne wartości wymienione w art. 299 KK (środki płatnicze, papiery wartościowe lub inne wartości dewizowe, prawa majątkowe albo mienie ruchome lub nieruchome), które są przedmiotem tego procederu pochodzą z reguły z przestępczości kryminalnej albo ze źródeł legalnych, ale z zamiarem uniknięcia ich opodatkowania.

(por. R. Góral: *Kodeks karny. Praktyczny komentarz*, 2002 r., str. 485).

Przestępstwo prania brudnych pieniędzy

Przestępstwo „prania brudnych pieniędzy” jest przestępstwem bezskutkowym; uznaje się za dokonane z chwilą podjęcia lub zaniechania wykonania wymaganych czynności.

Zachowanie sprawcy może więc, zgodnie z treścią przepisu, przejawiać się podjęciem jakiegokolwiek czynności, pod warunkiem, że może ona udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie przestępczego pochodzenia lub miejsca umieszczenia przedmiotów czynności wykonawczej, ich wykrycie, zajęcie albo orzeczenie przepadku.

Przestępstwo prania brudnych pieniędzy

Stwierdzenie przestępczego pochodzenia przedmiotów czynności wykonawczej polega na ustaleniu faktu, iż korzyści, o których mowa w przepisie, pochodzą bezpośrednio lub pośrednio z przestępstw innej osoby, i dokonywane jest we wszystkich fazach postępowania karnego przewidzianego, poza prawem karnym powszechnym, także w prawie wykroczeń i prawie karnym skarbowym.

Źródłem pochodzenia musi być zawiniony czyn zabroniony – przestępstwo. Wystarczające jest, by chociaż jednej z osób, biorących udział w czynie, z którym związana była dana korzyść, udowodniono zawinione zachowanie.

Przestępstwo prania brudnych pieniędzy

Pranie pieniędzy to:

- zamiana lub przekazanie wartości majątkowych pochodzących z działalności o charakterze przestępczym lub z udziału w takiej działalności, w celu ukrycia lub zatajenia bezprawnego pochodzenia tych wartości majątkowych albo udzieleniu pomocy osobie, która bierze udział w takiej działalności w celu uniknięcia przez nią prawnych konsekwencji tych działań;
- ukrycie lub zatajenie prawdziwego charakteru wartości majątkowych lub praw związanych z nimi, ich źródła, miejsca przechowywania, rozporządzania, faktu ich przemieszczania, ze świadomością, że wartości te pochodzą z działalności o charakterze przestępczym lub udziału w takiej działalności;
- nabycie, objęcie w posiadanie albo używaniu wartości majątkowych pochodzących z działalności o charakterze przestępczym lub udziału w takiej działalności;
- współdziałanie, usiłowanie popełnienia, pomocnictwo lub podżeganie w przypadkach zachowań określonych w punktach powyżej
- również jeżeli działania, w ramach których uzyskano wartości majątkowe, były prowadzone na terytorium innego państwa niż Rzeczpospolita Polska.

Przestępstwo utrudniania przetargu publicznego

(art. 305 Kodeksu Karnego)

Statystyka skazań w I instancji za przestępstwo z art. 305 KK w 2012 r.

łącna liczba skazań:	61
pozbawienie wolności:	31
2 – 5 miesięcy:	6
6 miesięcy do roku:	22
1 rok – 2 lata:	1
2 – 5 lat:	1
ograniczenie wolności:	8
grzywna samoistna:	22

(dane z Wydziału Statystyki i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości www.ms.gov.pl)

Warunkiem dokonania przestępstwa określonego w art. 305 § 1 KK nie jest spowodowanie efektywnej szkody, a jedynie podejmowanie działań mogących taką szkodę spowodować.

Karalność tego przestępstwa obejmuje narażenie na niebezpieczeństwo interesów właściciela mienia objętego przetargiem.

„Uzgodnione” wygranie przetargów przez firmy o słabej kondycji finansowej, zdolne do wywiązania się z przyjętych zobowiązań umownych, tylko przy wsparciu innych podmiotów gospodarczych, stanowi zagrożenie dla szybkiej i płynnej realizacji zadań nałożonych na jednostkę.

(wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2006 r. o sygn. akt WA 28/06)

Czynności sprawcze

Za karalne należy uznać następujące alternatywne czynności sprawcy:

- **udaremnienie przetargu publicznego - każde zachowanie się sprawcy, które uniemożliwia rozstrzygnięcie przetargu już ogłoszonego;**
- **utrudnianie przetargu publicznego - każde zachowanie się sprawcy, które zakłóca jego prawidłowy tok;**
- **wejście w porozumienie z inną osobą - porozumienie się przynajmniej dwóch osób, którego przedmiotem jest wspólne i szkodliwe działanie przeciwko stronom przetargu publicznego.**

 CONSULEGIS EWIV/EEIG
MEMBER OF CONSULEGIS, AN INTERNATIONAL ASSOCIATION OF LAW FIRMS.

Odpowiedzialność karna na podstawie Kodeksu spółek handlowych

- art. 585 KSH – działanie na szkodę spółki,
- art. 586 KSH – niezgłoszenie upadłości spółki,
- art. 587 KSH – podanie nieprawdziwych danych,
- art. 594 i 595 KSH – zaniechania członków zarządu lub likwidatorów (m.in. nieskładanie listy wspólników, niezwoływanie zgromadzeń wspólników).

Odpowiedzialność karna z ustawy o rachunkowości

- **Art. 77 ustawy o rachunkowości** – odpowiedzialność karna za:
 - 1) nieprowadzenie ksiąg rachunkowych, prowadzenie ich wbrew przepisom ustawy lub podawanie w tych księgach nierzetelnych danych,
 - 2) niesporządzenie sprawozdania finansowego, sporządzenie go niezgodnie z przepisami ustawy lub zawarcie w tym sprawozdaniu nierzetelnych danych.

Na podstawie art. 77 ustawy, został rozszerzony krąg osób, które można pociągnąć do odpowiedzialności za dany czyn, bo “kto wbrew przepisom ustawy dopuszcza się..” obejmuje nie tylko osobę, która została wskazana jako odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg, ale również osoby , do obowiązków których należało dopilnowanie, żeby sprawy danego podmiotu były prowadzone w sposób przewidziany prawem.

Według **art. 79 ustawy o rachunkowości** - kto:

- 1) nie poddaje rocznego sprawozdania finansowego badaniu przez biegłego rewidenta,
 - 2) nie udziela lub udziela niezgodnych ze stanem faktycznym informacji, wyjaśnień, oświadczeń biegłemu rewidentowi albo nie dopuszcza go do pełnienia obowiązków,
 - 3) nie składa rocznego sprawozdania finansowego do ogłoszenia,
 - 4) nie składa rocznego sprawozdania finansowego lub sprawozdania z działalności jednostki we właściwym rejestrze sądowym,
 - 5) nie udostępnia sprawozdania finansowego i innych dokumentów, o których mowa w art. 68
- podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

Odpowiedzialność karna skarbową

(Kodeks karny skarbowy)

Podmioty odpowiedzialne:

Zgodnie z art. 9 § 3 k.k.s. w kręgu sprawców może być pełniący funkcję członek zarządu lub też osoby, które na podstawie uchwały zgromadzenia wspólników, rady nadzorczej, albo na podstawie umowy o pracę lub zlecenia, prowadzą interesy podmiotu gospodarczego.

Przykłady przestępstw skarbowych:

- **nieujawnianie przedmiotu lub podstawy opodatkowania, nieskładanie deklaracji,**
- **firmanctwo,**
- **podawanie nieprawdy lub zatajanie prawdy, niedopełnianie obowiązku o zmianie danych,**
- **nieprowadzenie ksiąg, nieprzechowywanie ksiąg, nierzetelne prowadzenie ksiąg,**
- **wystawianie faktury lub rachunku w sposób nierzetelny albo posługiwanie się takim dokumentem.**

Wystawianie nierzetelnych faktur a przestępstwo prania brudnych pieniędzy

Wystawca nierzetelnej faktury odpowiadać będzie na podstawie art. 62 § 2 lub § 5 KKS (jako *lex specialis*) wówczas, gdy jego zachowanie godzić będzie w obowiązek podatkowy (interes podatkowy Skarbu Państwa).

Jeśli natomiast jego zachowanie nie będzie godzić w taki obowiązek (interes), to sprawca odpowiadać będzie na podstawie przepisów prawa karnego powszechnego, a więc art. 271 § 1 KK. Dodać przy tym wypada, iż na gruncie art. 62 § 2 KKS nie jest istotne w jaki konkretnie obowiązek podatkowy godzi wystawienie nierzetelnej faktury, ważne jest - aby ze względu na przedmiot ochrony norm w jakich przepis ten funkcjonuje - czyn sprawcy godził w obowiązki podatkowe w rozumieniu ordynacji podatkowej.

Wykorzystanie faktury fikcyjnej dla uzyskania nienależnego zwrotu podatku VAT, przesądza samoistnie o naruszeniu obowiązku podatkowego, a tym samym i o tym, że czyn taki powinien być kwalifikowany z przepisów kodeksu karnego skarbowego.

(wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31 maja 2010 r. o sygn. akt II AKa 103/10)

Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 18 grudnia 2013 r., I KZP 19/13, dot. wystawiania fałszywych faktur w obrocie złomem:

- 1. przedmiotem czynności wykonawczej przestępstwa określonego w art. 299 § 1 k.k. są wymienione w tym przepisie „środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości” pochodzące bezpośrednio lub pośrednio z popełnienia czynu zabronionego;**
- 2. sprawcą przestępstwa określonego w art. 299 § 1 k.k. może być również sprawca czynu zabronionego, z którego popełnieniem związana jest korzyść stanowiąca przedmiot czynności wykonawczej.**

Zatem „praniem brudnych pieniędzy” jest także korzystanie z owoców czynu polegającego na wystawianiu nierzetelnych faktur.

Audyt prawnokarny

systematyczny, sformalizowany i niezależny proces zmierzający do:

- **poczynienia ustaleń dotyczących elementów statycznych i kinetycznych danego przedsiębiorstwa,**
- **porównania wyniku takiego badania z normami prawa karnego materialnego i procesowego,**
- **sformułowania wniosków wskazujących potencjalne kierunki zagrożenia,**
- **wskazania środków, mających zapobiec zagrożeniom**

Wstępny etap audytu prawnokarnego

uzyskanie sumy informacji dotyczących elementów przedsiębiorstwa:

- statycznych (określenie organów przedsiębiorstwa, ich uprawnień i obowiązków)

oraz

- kinetycznych (dynamicznych, tj. kształt procesu decyzyjnego, określenie dróg przekazywania informacji, wskazanie typowych przebiegów relacji w samym przedsiębiorstwie oraz pomiędzy nim a kontrahentami)

- **badanie wstępne może być dokonane w ramach audytu prawnokarnego w sposób kompleksowy i pierwotny**
- **jednakże znacznie częściej będzie to usystematyzowanie i wybór informacji wynikających z już przeprowadzonych audytów wewnętrznych i zewnętrznych**

Audyt prawnokarny jest zatem zazwyczaj wtórny wobec audytów przeprowadzonych uprzednio w przedsiębiorstwie i ich wyników.

Audyt wewnętrzny jako podstawa audytu prawnokarnego

fakt powstania audytu wewnętrznego, weryfikującego procedury obowiązujące, czy też konieczność wypracowania takich procedur, których główną funkcją jest zabezpieczenie interesów firmy i jej kierownictwa, stanowi wystarczającą przyczynę zlecenia oceny stwierdzonych naruszeń, czy braków z punktu widzenia prawa karnego

Ocena skutków naruszenia procedur

- **nie może zostać ograniczona wyłącznie do wewnętrznych dokumentów określających czy procedury zostały naruszone;**
- **stwierdzenie naruszenia procedury wewnętrznej implikuje pytanie o zasięg, skalę tego naruszenia i ewentualne skutki w wymiarze zewnętrznym;**
- **stwierdzenie naruszenia procedury wewnętrznej winno doprowadzić do oceny, z jaką dane zdarzenie gospodarcze może spotkać się w postępowaniu karnym**

Cel audytu prawnokarnego

- **audyt wewnętrzny, ustalający, czy doszło do naruszenia procedur, pozbawiony analizy prawnokarnej jest audytem niepełnym;**
- **poczynione w toku podejmowanych przez przedsiębiorstwo czynności ustalenia, że przeprowadzony został audyt wewnętrzny bez rozwinięcia ich o prawnokarny punkt widzenia, może być ocenione jako bagatelizowanie sytuacji;**
- **brak audytu prawnokarnego może stanowić o niedopełnieniu obowiązków, o których mowa m.in. w art. 296 KK**

- **zbadanie i wykrycie naruszeń w prowadzeniu przedsiębiorstwa;**
- **selekcja stwierdzonych naruszeń i ich podział na istotne i nieistotne z punktu widzenia prawa karnego**
- **wskazanie zakresów obowiązków i zakresu odpowiedzialności**

- **prawnokarna ocena pewnych schematów zachowań i stwierdzonych zjawisk**
- **celem audytu nie jest wskazywanie konkretnych osób, odpowiadających za wykazane naruszenia**

Cel audytu prawnokarnego

skala każdego uchybienia winna zostać zbadana pod kątem oceny prawnokarnej, bowiem naruszenie procedury wewnętrznej może, i często jest, jednocześnie czynem istotnym z punktu widzenia prawa karnego, co może mieć konsekwencje, których nie da się uniknąć w drodze wewnętrznego planu naprawczego

Elementy audytu prawnokarnego

- **zwięzłe omówienie podstawowych przesłanek odpowiedzialności karnej;**
- **aspekty odpowiedzialności karnej menedżerów działających we władzach spółek kapitałowych (ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za czyn wypełniający znamiona określone w art. 296 KK;**
- **ewentualna analiza treści akt postępowania karnego;**
- **wykaz i selekcja stwierdzonych naruszeń wraz z ich podziałem na istotne i nieistotne z punktu widzenia prawa karnego;**
- **wskazanie zakresów obowiązków i zakresu odpowiedzialności;**
- **wnioski końcowe, z uwzględnieniem zagadnień, które należy, zdaniem opiniującego, poddać dalszej szczegółowej analizie dla wyprowadzenia kierunków obrony w ewentualnym postępowaniu karnym**

RGW Roślowski Graczyk i Wspólnicy Adwokacka Spółka Jawna

ul. Mochneckiego 4

02-042 Warszawa

Tel. +48 22 883 62 50, +48 22 883 62 51

Fax + 48 22 658 45 82

Email: biuro@rgw.com.pl